

 Cemil Kocatepe
Elektrik Mühendisi

BELGELENDİRME VE YETKİLENDİRMEYE KARŞI, DİPLOMA HAK VE YETKİLERİNE SAHİP ÇIKALIM

EMO'nun 45. Olağan Genel Kurulunda alınan 'EMO Personel Belgelendirme Kuruluşu (PBK)' kurma kararı karar ile, üyelerin diploma ile kazandıkları hak ve yetkilerinin kısıtlanması, Odanın üyesinin diploması üzerinden ticaret yapma uygulamasının başlatılması gündeme gelmektedir.

Oysa ki EMO, ETKB'na karşı açtığı davada, Danıştay aşağıdaki gerekçelerle üyelerimiz açısından çok olumlu olan bir karar verdi.

30 Aralık 2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği'nde yer alan mühendisler için zorunlu tutulan eğitimler sonucunda "Proje Uzmanlık Sertifikası (PUS)" almalarını düzenleyen maddeler ile özel kuruluşlara proje onay ve kabul yetkisi veren maddelerin yürürlükten kaldırılması için EMO'nun Bakanlığa karşı açtığı davada, Danıştay 10. Dairesi 17.11.2015 tarihinde yürütmenin durdurulmasına karar verdi.

Danıştay bu kararı verirken;

3458 sayılı Mühendislik Mimarlık Hakkında Kanun ile 6235 sayılı TMMOB Yasasına atıfta bulunarak "Türkiye sınırları dahilinde Mühendislik mesleğini icra edebilmesi için,

mühendislik eğitimi verilen bir yüksek öğretim kurumundan mezun olmak ve ilgili meslek odasına kayıt olarak üyelik vasfını korumanın yeterli olduğu" vurgulandıktan sonra "dava konusu uyuşmazlık bu çerçevede değerlendirildiğinde; yukarıda yer verilen yasal düzenlemelerde, davalı idareye, mühendislerin mesleklerini icra edebilmeleri için mesleki eğitim alma ve bu eğitimin sonunda yapılacak sınavda başarılı olma gibi yükümlükler getirmesi konusunda bir yetki verilmemiştir. Bu durumda elektrik tesislerini hazırlayan mühendislerin mesleklerini icra etmelerinin yasal dayanağı olmadan, mesleki eğitim alma ve bu eğitimin sonunda yapılacak sınavda başarılı olma koşuluna bağlayan dava konusu yönetmelikte hukuka uyarlık bulunmamaktadır" diye gerekçelendirmiştir.

Bu karar sonrasında EMO yaptığı açıklamada şöyle demişti:

"Elektrik tesisleriyle ilgili proje hazırlayan mühendisler, üyesi oldukları Odadan Serbest Müşavir Mühendis olarak çalıştıklarına dair belge almakta ve tam yetkili olarak faaliyet yürütmektedirler. Mühendislerin mesleki faaliyetlerini yürütmeleri için başkaca herhangi bir belgeye ihtiyaç bulunmadığı gibi, Bakanlık

tarafından öngörüldüğü şekilde bir eğitim sürecine de tabi tutulmaları söz konusu değildir. ETKB, EMO'nun bütün uyarılarına rağmen elektrik tesislerine ait proje yapan mühendislerin kazanılmış haklarını da göz ardı etmek suretiyle söz konusu yönetmeliği yürürlüğe koymuştu.”

Oda Genel Kurulundan çok kısa bir zaman önce Danıştay tarafından oluşturulmuş, bu karardaki gerekçelere karşın '45. Olağan Genel Kurulda kabul edildi' diye, Oda Yönetim Kurulu'nun, yukarıda yazılı görüşleri hiçe sayarak hızla Personel Belgelendirme Kuruluşu kurma kararı alması tam bir çifte standarttır.

EMO Yönetim Kurulu'nun 15 Temmuz 2016 tarihli toplantısında aldığı kararla, EMO Tüzel kişiliği altında "Bağımsız" bir "Personel Belgelendirme Kuruluşu (PBK)" kurulmasına ve PBK için bir yönetim kurulu oluşmasına karar verildikten sonra aşağıdaki Belgelendirme Programının düzenlenmesi uygun bulunmuştur:

1. Elektrik YG Tesislerinde İşletme Sorumluluğu Mühendis Yetkilendirme Belgesi
2. Elektrik Tesislerinde Topraklama Mühendis Yetkilendirme Belgesi
3. Asansör Mühendis Yetkilendirme Belgesi
4. Yangın Algılama Uyarma Sistemleri Mühendis Yetkilendirme Belgesi
5. Elektrik İç Tesislerinin Denetimi ve Raporlama Mühendis Yetkilendirme Belgesi
6. Biyogaz Enerji Sistemleri Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Belgesi
7. Güneş Enerji Sistemleri Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Belgesi
8. Rüzgâr Enerji Sistemleri Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Belgesi
9. Jeotermal Enerji Sistemleri Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Belgesi

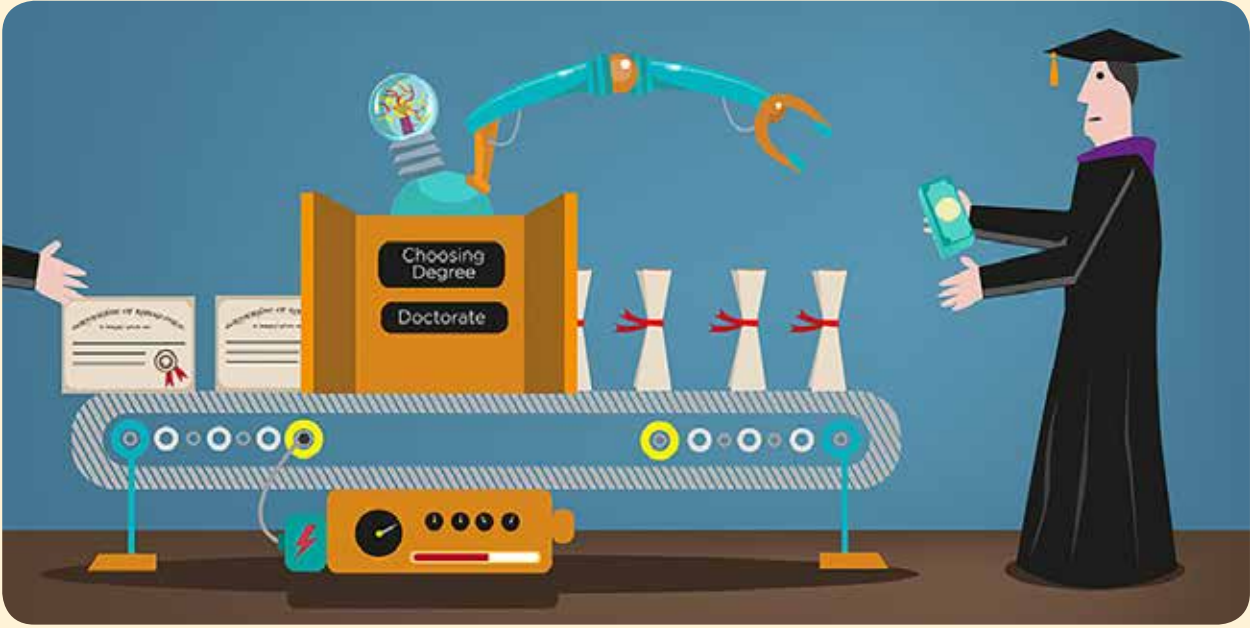
PBK Uygulama çalışmalarına karşı çıkmaz isek DIPLOMA yetkilerimizin şimdilik 9 defa -önümüzdeki süreçte de sayısının kaç çıkacağını bilmediğimiz kadar- kısıtlanmasını, haklarımızın "gasp" edilmesini kabul etmiş olacağız.

Oda Yönetim Kurulu, yukarıda 1, 2, 3, 4 ve 5. Maddelerde yer alan yetkilendirme belgelerinin uzun zamandır verildiğini, bu nedenle karşı çıkılmasını anlamadıklarını belirtiyorlar. Evet, doğrudur bu belgeler epey zamandır verilmektedir. Bizler, belgelendirme işlemini Oda içi basit bir uygulama olarak değerlendirdiğimizden ve bu belgeleri olmayan üyelerin yetkilerinin kısıtlanmadığını bildiğimizden, bu belgelerin verilmesine karşı katı bir tavır almamıştık. Bu uygulamanın bu denli ileri götürüleceğini ve PBK uygulamasına gerekçe yapılacağını hesaplayamadığımız için kendi adıma özeleştiri veriyorum.

6, 7, 8 ve 9. maddelerde yer alan yetkilendirme belgeleri ise aslında daha garip bir sürecin ürünü olarak önümüze gelmiştir. Önce Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 31 Aralık 2014 tarihinde "Yenilenebilir Enerji Kaynakları Hakkında Yönetmelik" yayınlamakla bu yetkilendirme belgelerini tanımlamış, buna karşı çıkan Oda Yönetim Kurulu, 28 Şubat 2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlattığı bir yönetmelikle, aynı işler için aynı şekilde yetkilendirme belgeleri tanımlamıştır. Bu tutumu ise 'Bu belgelendirmeler ETKB'nin alanına değil, EMO'nun yetki alanına girmektedir' denilerek gerekçelendirilmiştir.

Belgelendirme ve yetkilendirmeyi anlatmak için Oda Yönetim Kurulu'nun yayınladığı "A TİPİ MUAYENE KURULUŞU VE PERSONEL BELGELENDİRME KURULUŞU NEDİR?" başlıklı sorulu yanıtı yazıda ve daha önce Genel Kurullarda verilen önerilerde: "EMO MİSEM Personel Belgelendirme Kuruluşu, ilk etapta aşağıdaki alanlarda yeterlilik belgesi vermeli, sonraki süreçte kapsam genişletilmelidir" denmektedir.

1. Binalarda Elektrik Tesisatı Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
2. YG Tesisleri Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
3. Yapı Elektronik Sistemleri ve Tesisatı Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
4. Enerji Nakil Hatları Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
5. Elektrik Tesislerinde Mühendis Yeterlilik Belgelendirme

6. Asansör Avan Proje Hazırlama Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
7. Asansör Uygulama Proje Hazırlama Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
8. Güneş Enerjisi Tesisatı ve Projelendirme Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
9. Rüzgâr Enerjisi Tesisatı ve Projelendirme Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
10. Biyogaz Enerjisi Tesisatı ve Projelendirme Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
11. Jeotermal Enerjisi Tesisatı ve Projelendirme Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
12. Jeneratör Tesisatı ve Projelendirme Mühendis Yeterlilik Belgelendirme
13. Bina/Endüstriyel Otomasyon Sistemleri Mühendis Yeterlilik Belgelendirme

Açık olan şudur ki, 'Üyelerin hak ve yetkilerini korumak'la görevli Odanın, Yönetim Kurulu'nun yukarıda sayılan belgelendirmeler ile üyelerinin diplomaları ile kazandıkları hak ve yetkilerini çok büyük oranda kısıtlamaktadır. Çünkü EMO Yönetim Kurulunun, üyelerini korumak için BELGELENDİRME faaliyetini kendi bünyesinde yapmaya giriştiğini söylemekle üyeler korunmuyor.

1. EMO kendi eliyle üyelerinin haklarını kısıtlayan eğitimlerle piyasanın, ticarileşmenin bir parçası oluyor. Bunun az parayla, çok parayla yapılmasının önemi yok.
2. EMO, Mesleki Eğitim doğru yerine oturtmadığı için yapılan 3-5 günlük eğitimlerin lisans eğitiminin devamı gibi bir anlayışı savunmaktadır.

3. Mesleki Eğitim TEMELDE ÜYELER ARASI BİLGİ VE TECRÜBE AKTARIMIDIR, YENİ TEKNOLOJİLERİN EĞİTİME DAHİL EDİLMESİ bu sonucu değiştirmez.
4. Belgelendirme, Yetkin Mühendislik eğitiminin özelleştirilmesinin bir parçasıdır.
5. Önce eğitim özelleşti, diploma satışı yetmedi, diplomayı parçalayarak yeniden satma işidir. Yarın bu da yetmeyecek, o belgelerin her biri altlık olacak ve onlar parçalara ayrılarak satılacak.
6. EMO'nun Mesleki eğitimle yapması gereken iş, Belgelendirme, Yetkilendirme değil "EĞİTİME KATILIM BELGESİ" vermektir.

Ayrıca şunu belirtmeden de bitirmeyeyim. Eğitimi, kamu hizmetinin en önemli uygulaması olarak görüyorsak, eğitimde özelleştirmeye karşı çıkıyorsak, belgelendirmeyi de eğitimin bir parçası olarak ele almak gerekir. Üniversite imtihanına giren öğrencilerin gelecekte nasıl bir meslek ve uygulamaları ile karşılaşacaklarını bilerek tercihlerini yaptıkları ve geleceklerini kurguladıkları bir sürecin ürünü olarak ele alınabilir ve teorik ve pratik altyapı çalışmaları yapılabilir.

Bugünkü biçimi ile Belgelendirme, Yetkilendirme, AB, GATS uygulamalarının, eğitimde özelleştirmenin bir sonucudur. Bugünkü durum, üyelerin, tuzağa düşürüldüklerini hissetmelerine, kötü eğitim sisteminin ve kötü piyasa uygulamalarının BELGELENDİRME üzerinden aklanmaya çalışıldığı algısının oluşmasına hizmet etmektedir.